

Na zdjęciu widzimy rybitwę. To młody ptak, bowiem na wierzchu oraz na pokrywach widoczne są białe zakończenia piór, tworzące delikatny luseczkowaty wzór. Skoro już oznaczyliśmy wiek – a to jest pierwsza rzecz, którą musimy zrobić – to wiemy, że nasza rybitwa należy do rodzaju *Sterna*, bowiem barwa całego wierzchu ptaka jest niemal jednolita. Wierzch młodych rybitw z rodzaju *Chlidonias* jest wyraźnie ciemniejszy od reszty, tworząc tzw. siódło. Nasza rybitwa ma czerwone nogi, nie jest zatem rybitwą różową *S. dougallii*. I znowu, to co bardzo ułatwiłoby oznaczenie, czyli głowa z maseczką, okolica oka i dziób są niewidoczne. Na popielatym wierzchu pióra są biało zakończone, co tworzy bardzo delikatny wzorek, który z większej odległości robiłby wrażenie jednolicie gładkiego. Brak tu zupełnie odcienia brązu czy chociażby beżu. Taki ‘zimny’ koloryt odpowiada rybitwie popielatej *S. paradisaea*, bowiem młoda rybitwa rzeczna *S. hirundo* charakteryzuje się właśnie ciepłym, brązowym odcieniem. Trzeba jednak pamiętać, iż młode rybitwy popielate zaraz po wyjściu z gniazda również mają mniej lub bardziej wyraźny, brązowawy nalot, który jednak bardzo szybko znika; większość ptaków przelatujących przez nasze wybrzeże już go nie ma. Jednak niektóre osobniki, szczególnie te wcześniej pojawiające się, ale niekiedy nawet te listopadowe, mogą mieć nadal widoczne brązy na wierzchu. Podobnie niektóre rybitwy rzeczne, osobniki już częściowo wytarte i splotwiałe, mogą być pozbawione ciepłego nalotu, tym samym przypominając z kolei rybitwy popielate. Popatrzmy zatem na kolejne cechy związane z rysunkiem na skrzydłach. Rozróżnianie obu rybitw w locie jest dużo łatwiejsze niż na siedząco, bowiem możemy wówczas dostrzec ubarwienie lotek 2. rzędu oraz wygląd ciemnego paska na końcu lotek 1. rzędu. U siedzącego ptaka zauważamy jednak, że lotki dłoni są jasnoszare, a krawędź ich wewnętrznych chorągiewek jest czysto biała. Ten rysunek wskazuje właśnie, że po rozłożeniu skrzydła spód będzie czysto biały, jedynie z wąskim ciemnym paseczkiem charakterystycznym dla rybitwy popielatej. Rybitwa rzeczna ma tylną krawędź dłoni z ciemniejszym, szerszym i rozmytym paskiem, co u siedzącego ptaka widać jako jednolicie ciemnoszare lotki. Kolejną cechą wskazującą

Jaki to ptak? Zagadka nr 79 – *Mystery bird 79*

na rybitwę popielatą jest przyciemnienie na przednim brzegu skrzydła przy jego zgięciu utworzone przez ciemniejsze małe pokrywy. U rybitwy rzecznej krawędź ta tworzy zwykle wyraźną ciemną i silnie skonstrastowaną plamę. U naszego ptaka, chociaż brzeg skrzydła jest częściowo przykryty, widzimy, że te małe pokrywy są tylko niewiele ciemniejsze i bardzo słabo skonstrastowane z resztą pokryw. Cecha ta, niestety, zachodzi na siebie u obu gatunków, jednak z wyraźną tendencją, jak zaznaczono powyżej. Na zdjęciu możemy dostrzec jeszcze jedną cechę, mianowicie czysto białe pokrywy nadogonowe, które u rybitwy rzecznej są ciemniejsze, szare. No i wreszcie rybitwa stoi na bardzo krótkich nogach, które u rybitwy rzecznej są zauważalnie wyższe. Podsumowując, rybitwa na krótkich nogach, z niemal jednolicie popielatym wierzchem, białymi pokrywami nadogonowymi i słabo skonstrastowanym ciemno szarym polem w zgięciu skrzydła jest młodą rybitwą popielatą. Gdyby ptak miał odwróconą głowę, to zauważylibyśmy, że oko w całości jest na ciemnej maseczce i bez białych sierpów ocznych, które są charakterystyczne dla rybitwy rzecznej, u której oko jest na samej granicy maseczki. Tę młodą rybitwę popielatą sfotografował Zbyszek Kajzer 8.10.2011 r. w Świnoujściu.

Jan Lontkowski